

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.IV.20.609/2013/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Bódog Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bódog Zoltán ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** lakos felperesnek, - a **(felszámolószervezet, felstzámolóbiztos neve, címe)** által meghatalmazott Dr. Mrázik Mária Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mrázik Mária ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen jognyilatkozat érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2013. június 19. napján kelt 3.G.40.085/2013/4. számú ítéletével szemben az alperes 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésére tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 12.700,-(Tizenkettőezer-hétszáz) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 48.000,-(Negyvennyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2008. november 25. napján N^o1... sorszámon névre szóló takarékbetétkönyvet nyitott az alperesnél 100.000.000,-Ft betét elhelyezése mellett 1 év lekötéssel, 4,4 % fix kamat mellett. A takarékbetétkönyv első oldalára kézírással feltüntetésre került a „nagyösszegű részjegy” felirat, és a 3. oldalára „A jelen szerződés tárgyát képező betét a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. sz. törvény alapján nincs biztosítva” bélyegzőlenyomat. A befizetésről az alperes 2008. november 25. napján bevételi pénztárbizonylatot állított ki, melyen a befizetés jogcímeként „részjegy vétel/jegyzés” szerepel. A felperes 2008. november 25. napján „belépési nyilatkozatot” is aláírt, amelyben 100.000.000,-Ft névértékű részjegy átvételét elismerte, valamint tudomásul vette, hogy tagsági felvételi kérelméről a takarékszövetkezet igazgatósága dönt. A betétkönyvben 2009. május 26. és 2010. július 7. napján 2008. évi, illetve 2009. évi osztalék címén 344.977,-Ft-ot, illetve 3.507.500,-Ft-ot írtak jóvá, ugyanezek a napon ezek az

összegek felvételre kerültek. A kifizetési pénztárbizonylaton jogcímként „részjegy osztalék kifizetés” szerepel.

A felperes 2010. június 7. napján N°2... sorszámon újabb névre szóló takarékbetétkönyvet nyitott 80.000.000,-Ft betét elhelyezése mellett. A betétkönyvben „részjegy” bejegyzés és 4,4 % hozam került feltüntetésre. A takarékbetétkönyv 3. oldalára az alábbi szövegű bélyegzőlenyomat került: „Jelen névre szóló betétszerződés (betétokirat) személyenként - a betétes egyéb, a jelen takarékszövetkezetnél elhelyezett névre szóló betéteivel összevontan - kamatokkal együtt, a törvényben előírt mértékben (1996. évi CXII. tv. 101. §-a 1-9. bekezdése) van az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) által biztosítva. A betétbiztosítás további feltételeit „A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló tv. tartalmazza”.

A felperes élettársa, **(élettárs személyneve)** 2009. november 30. napján a N°3... sorszámon névre szóló takarékbetétkönyvet nyitott az alperesnél 21.000.000,-Ft betét elhelyezése és 4,4 % fix kamat mellett. A takarékbetétkönyv első oldalára bejegyzésre került a „részjegy” szöveg, harmadik oldalára a „Jelen névre szóló betétszerződés (betétokirat) személyenként - a betétes egyéb, a jelen Takarékszövetkezetnél elhelyezett névre szóló betéteivel összevontan - kamatokkal együtt, a törvényben előírt mértékben (1996. évi CXII. tv. 101. § -a 1-9. bekezdése) van az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) által biztosítva. A betétbiztosítás további feltételeit „A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló tv. tartalmazza” szövegezésű bélyegzőlenyomat található.

(élettárs személyneve) 2010. február 1. napján a N°4.... sorszámon névre szóló takarékbetétkönyvet nyitott az alperesnél 49.000.000,-Ft elhelyezése mellett egy év lekötéssel, 4,4 % fix kamat mellett. A betétkönyv első oldalára bejegyzésre került a „nagyösszegű részjegy” szöveg, a 3. oldalán „A jelen szerződés tárgyát képező betét a hitelszerződésekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. sz. törvény alapján nincs biztosítva” bélyegzőlenyomat olvasható.

A felperes élettársa 2011. szeptember 19. napján elhalálozott, ebben az időpontban a nevén szereplő, alperesnél vezetett N°4.... és a N°3... számú betétkönyvek felperesi élettárával közös tulajdonban voltak, 1/2-1/2 arányban. A hagyaték tárgyát tehát ezen betétkönyvek ½ tulajdoni hányada képezte a többi más vagyon mellett, melynek a **(közjegyző személyneve, település neve)** 1. számú székhelyű közjegyző 51017/Ü/730/2011/24. számú teljes hatályú hagyatékátadó végzése szerinti tulajdonosa, az örökragyó élettársa mint örökös, azaz a felperes, így a perbeli betétkönyvek teljes egészében a felperes tulajdonába kerültek.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a 2011. június 28. napján meghozott JÉ-I/B-350/2011. számú határozatával felügyeleti intézkedést alkalmazott az alperessel szemben, majd a 2012. június 1. napján kelt H-JÉI 1277/2012. számú határozatával az alperes tevékenységi engedélyét visszavonta. Ez alapján a Kecskeméti Törvényszék Cégbírósága 03-02-000282/157. számú végzésével 2012. június 1. napjával elrendelte az alperes végelszámolását.

Pf.IV.20.609/2013/3. szám

A felperes 2012. augusztus 22. napján kelt levelében kérte a végelszámolót a betétkönyvekben elhelyezett összegek hitelezői igényként történő nyilvántartásba vételére és az Országos Biztosítási Alap felé, a szükséges intézkedés megtételére. Az alperes a 1054/2012. számú válaszlevélben tájékoztatta a felperest arról, hogy a 2008. évi november 25. napján kelt belépési nyilatkozata alapján a takarékszövetkezet igazgatósága jóváhagyta a tagfelvételi kérelmét, követelésével azonos összegű részjegy jegyzést tart nyilván. A takarékszövetkezet alapszabálya szerint a nyilvántartás az ellenkező bizonyításig igazolja a tagsági jogviszony keletkezését, fennállását és megszűnését. A felperes, mint szövetkezeti tag által a takarékbetétkönyvekben elhelyezett összegek részjegynek minősülnek, így az OBA helytállni nem tartozik. Mindezek a megállapítások vonatkoznak a néhai **(élettárs személyneve)** nevén nyilvántartott betétkönyvekben szereplő részjegyekre is.

A Fővárosi Törvényszék 27.Fpk.01-12-011187/3. számú végzésével utóbb elrendelte az alperes felszámolását, melynek kezdő időpontja 2012. október 12. napja.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesi takarékszövetkezettel mind az általa, mind az elhalt élettárs által kötött takarékbetét-szerződések alapján kiállított takarékbetétkönyvekben elhelyezett összegek takarékbetétnek minősülnek, a takarékbetétkönyvekben feltüntetett „nagyösszegű részjegy”, illetve „részjegy” bejegyzések, valamint a 1... sorszámú, valamint a 4.... sorszámú takarékbetétkönyvek 3. oldalán szereplő azon bélyegzőlenyomat, mely szerint „a jelen szerződés tárgyát képező betét a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. sz. törvény alapján nincs biztosítva” bélyegzőlenyomat érvénytelen. Felperes hivatkozása szerint soha nem kívánt az alperesi takarékszövetkezet tagja lenni, a 2012. november 25. napján kelt „belépési nyilatkozatot” megtevesztés folytán írta alá. Igazgatósági döntésről, tagfelvétéléről, vagy a tagfelvételi kérelem elutasításáról értesítést nem kapott. A szövetkezet alapszabályában foglaltakat magára nézve kötelezőnek a mai napig nem ismerte el, a szövetkezet céljainak megvalósításában sem vagyoni, sem személyi közreműködést nem vállalt. A másik takarékbetétkönyv megnyitásakor a betét elhelyezésekor sem ő, sem élettársa belépési nyilatkozatot, tagfelvételi kérelmet nem írt alá. Az alperes közgyűléseire írásbeli meghívót nem kaptak, azokon nem vettek részt.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, felperes 2008. november 25. napja óta tagja az alperesi takarékszövetkezetnek 180.000.000,-Ft névértékű részjegy-jegyzéssel, néhai **(élettárs személyneve)** pedig 70.000.000,-Ft összegű részjegy-jegyzéssel szerepel a tagi nyilvántartásban. A tagsági jogviszony igazolására állították ki a hivatkozott takarékbetétkönyveket, melyekben szerepelnek a „nagyösszegű részjegy”, illetve a „részjegy” bejegyzések. A felperes 2008. november 25. napján belépési nyilatkozatot írt alá, ezen túlmenően a 1... és a 4.... sorszámú betétkönyvekben szerepel azon bélyegzőlenyomat is, mely a tag

részére jelezte, hogy jelen befektetésre nem terjed ki az OBA biztosítása. A felperes osztalék jogcímén vett fel folyamatosan összegeket, melyeket a kifizetési pénztárbizonylatok igazolnak.

A Kecskeméti Törvényszék a 2013. február 6. napján kelt 3.G.40.218/2012/11. sorszámú ítéletével a felperes keresetének helyt adott és megállapította, hogy a felperes, illetve a néhai **(élettárs személyneve)** nevére kiállított takarékbetétkönyvekre bejegyzett „nagyösszegű részjegy”, illetve a **2...** sorszámú, valamint a **4....** sorszámú takarékbetétkönyvek 3. oldalán található bélyegzőlenyomat érvénytelen, a felperes és néhai **(élettárs személyneve)**, valamint az alperes között tagsági viszony nem állt fenn. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítélőtábla a Pf.III.20.179/2013/4. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg, illetve a tényállással ellentétes az ítélet indoklása. A per irataiból ugyanis megállapítható, hogy a felperes tagfelvételi kérelmet előterjesztett, erről az igazgatóság határozott és a felperes részjegyeket jegyzett, osztalékot vett fel. A bíróság ítéletét teljes körűen indokolni köteles, ennek elmulasztása, az indokolás hiányossága, illetve ellentmondásossága az ítélet hatályon kívül helyezésére vezető lényeges eljárásjogi szabálysértésnek minősül.

A megismételt eljárást követően meghozott újabb ítéletében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között 2008. november 25. napján takarékbetét-szerződés jött létre, a betétkönyv 1. oldalán található „nagy összegű részjegy” szövegű kikötés érvénytelen, a felek között 2010. június 7. napján takarékbetét-szerződés jött létre, a betétkönyv 1. oldalán található „részjegy” szövegű kikötés, valamint a 3. oldalon található „a jelen szerződés tárgyát képező betét a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény alapján nincs biztosítva” szövegű kikötés érvénytelen. A felperes jogelődje, néhai **(élettárs személyneve)** és az alperes között 2009. november 30. napján takarékbetét-szerződés jött létre, a takarékbetétkönyv 1. oldalán található „részjegy” szövegű kikötés érvénytelen, a felperes jogelődje, néhai **(élettárs személyneve)** és alperes között 2010. február 1. napján takarékbetét-szerződés jött létre, a takarékbetétkönyv 1. oldalán található „nagy összegű részjegy”, valamint a 3. oldalán található „a jelen szerződés tárgyát képező betét a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi XCIII. törvény alapján nincs biztosítva” szövegű kikötés érvénytelen. Az ítélet indoklásában kitért arra, hogy a felperes megállapítási keresetének jogszabályi feltételei fennállnak, mivel a perindítás felperes jogainak alperessel szemben való megóvása végett szükséges, miután a tagsági jogviszony hiánya folytán, csak a perbeli takarékbetétkönyvekben elhelyezett összegek betétnek történő minősítése esetén áll be az OBA helytállási kötelezettsége.

Utalt továbbá a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (Sztv.) 43. § (1) bekezdésében szabályozott tagfelvételi eljárásra, a 2008. november 25. napján hatályos alperesi alapszabályzatra, mely rögzítette a taggá válás feltételeit. Megállapította, a perbeli takarékbetétkönyvek közül a **2...**, a **4....** és a **3...**

számú takarékbetétkönyvek vonatkozásában belépési nyilatkozat nem került aláírásra, a felperes és néhai **(élettárs személyneve)** részéről ezen takarékkönyvekhez az alperes nem csatolt igazgatósági ülésekről szóló kivonatot, jegyzőkönyvet. A 1... számú takarékbetétkönyv vonatkozásában a becsatolt belépési nyilatkozat nem felel meg a jogszabályban meghatározott tagfelvételi kérelemnek, mivel az Sztv. 42. § (4) bekezdése szerint a kérelemben a tagnak nyilatkoznia kell arról, hogy a szövetkezet alapszabályában foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el és vállalja a szövetkezet céljainak megvalósításában való vagyoni és személyes közreműködést. Ilyen kitételt a belépési nyilatkozat nem tartalmaz, ezért az nem tekinthető a jogszabály által megkívánt tagfelvételi kérelemnek. Helytállónak találta a felperes hivatkozását a tekintetben is, hogy az alperes által becsatolt 2008. december 19-i ülés jegyzőkönyvi kivonata a tagfelvételtől konkrét döntést nem rögzít. A jegyzőkönyv melléklete ugyan tartalmazza a felperes nevét a „2008. évben tagsági viszonyt létesítő” címszó alatt, azonban azt a felperes nem írta alá, így módon az okirat nem alkalmas annak bizonyítására, hogy ezen ülésen a felperes jelen volt-e vagy sem.

A bíróság kifejtette, hogy szövetkezeti tagsági jogviszony csak a törvényben és az alapszabályban meghatározott módon jöhet létre, és e szabályozás kifejezett döntést, határozathozatalt kíván meg a tagfelvétel kérdésében, ráutaló magatartással tagsági viszony nem jöhet létre (Pécsi Ítélőtábla Gf.V.30.131/2007/4., Legfelsőbb Bíróság (Kúria) Cgf.II.31.068/2007/5.). A felperesi előadással szemben az alperes a felperes tagfelvételéről szóló értesítést igazoló okiratot nem csatolt, arra a perben nem is hivatkozott, ezért megállapítható, hogy a felvételi eljárás nem felelt meg a törvényes rendelkezéseknek, melyre tekintettel a takarékbetétkönyv részjegyként történő értelmezése, alkalmazása téves, semmis.

Utalt arra, hogy a formai követelményeken túlmenően a számviteli nyilvántartással sem igazolta az alperes álláspontját. Elkülönítetten vezetett részjegy- és tagnyilvántartás hiányában alperes nem tudta tételes analitikával alátámasztani a jegyzett tőke kimutatásáról szóló főkönyvi számla állományát, a tőkehelyzet kritikus voltának elfedésére látszat-intézkedéseket hozott. Ennek egyik példája volt a takarékbetétkönyvek törvényellenes módon részjeggyé történő átminősítése, amely látszólag növelte az alperes saját, és egyben szavatoló tőkéjét.

A tagsági jogviszony létrejötte hiányában a részjegy semmissége folytán a felek közötti jogviszony megfelel a Ptk. 533. §-a értelmében a betéti szerződés érvényességi kellékeinek. A Ptk. 240. § (1) bekezdése szerint a felek közös megegyezéssel módosíthatják a szerződést tartalmát, vagy megváltoztathatják a kötelezettségvállalásuk jogcímét. A kialakult bírói gyakorlat szerint az államnak a takarékbetétben elhelyezett összegek visszafizetéséhez való felelőssége jogszabályon alapul, és mint ilyen, nem függ a felek megállapodásától (BH 1997. évi 356. számú jogeset). A takarékbetétet tehát a pénzintézet veszi át, takarékbetétkönyv vagy más okmány ellenében. A fenti jogszabályhelyek értelmezésében okmány a pénz elfogadójának üzlete körében kiállított okirat, ami lehet takarékbetétkönyv vagy ahhoz hasonló más okirat. A perbeli esetben tehát

takarékbetétkönyv kiállítására, nem pedig más okmány (részjegy) átadására került sor. A bíróság kitért még arra is, nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a perbeli szerződések a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 2. § e) pontja szerint fogyasztói szerződésnek minősülnek, melynél fogva vonatkoznak rájuk a Ptk. fogyasztóvédelmi szabályai is.

A felek között takarékbetét-szerződés jött létre, a jogviszony jellege nem változott meg azzal, hogy akár megnyitáskor, akár későbbi időpontban a N°2... és a N°3... sorszámú takarékbetétkönyvek 3. oldalára külön bepecsételésre került a keresettel támadott szövegrész. A laikus, pénzügyi ismeretekkel nem rendelkező felperes által aláírt pénztárbizonylatok nem pótolják a kifejezett tagfelvételi kérelmet, és a törvény által előírt szigorú eljárási rendet, melynek eredménye a szövetkezeti tagsági viszony létrejötte, ami személyes közreműködést és a vagyoni hozzájárulás erejéig helytállási kötelezettséget von maga után. A takarékbetétkönyv generációk óta alkalmazott, elterjedt megtakarítási forma, a „nagy összegű részjegy”, illetve „osztalék” bejegyzések nem lehetnek alkalmasak a takarékszövetkezettel, mint pénzügyi intézettel a bizalmi elv alapján létrejött jogviszony gyökeres megváltoztatására. Az alperessel jogviszonyban álló személyek számára ez a két okirat egyértelművé tette, hogy az elhelyezett pénzbetét milyen célokat szolgál és nyilvánvalóan polgári jogi alapelvet sért, ha az egyiket éppen a másik céljaira kívánta az alperes felhasználni. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy részjegy-okmány kiállítására került sor, csupán az általa vezetett nyilvántartásokra hivatkozott, mellyel szemben az alperesi alapszabály szerint is ellenbizonyításnak van helye. A felperes helyesen érvelt, amikor a tagsági kérelem és az igazgatósági határozat bemutatását kérte, miután azonban az alperes a hatályos szövetkezeti törvény előírásainak megfelelő tagsági kérelmet és tagfelvételi határozatot, továbbá felperes által aláírt, igazgatósági ülésen való részvételt igazoló jelenléti ívet sem tudott becsatolni, az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperes terhére értékelte, hogy a tagsági jogviszony keletkezésére vonatkozóan hitelt érdemlő okirattal nem tudott szolgálni. A bíróság nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, miszerint nem tiltotta semmi, hogy a takarékbetétkönyvet a felek más célra használják fel, mert ahhoz szintén a Ptk. 240. § (1) bekezdése szerinti közös megegyezésre lett volna szükség.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Előadta, a felperes 2008. november 25-én a N°1... sorszámú takarékbetétkönyv átvételével egyidejűleg „belépési nyilatkozatot” is aláírt. A belépési nyilatkozat tartalma szerint a takarékszövetkezet tagjává kívánt válni, a takarékszövetkezet alapszabályát és vagyoni helyzetét ismerte és tudomásul vette, hogy kérelméről az igazgatóságnak kell határoznia. A peres eljárás során a felperes úgy nyilatkozott, hogy őt a belépési nyilatkozat aláírásakor megtévesztették, de nem derült ki, hogy az milyen módon és ki által történt. A felperes nem bizonyította, hogy az alperesi takarékszövetkezet nem tájékoztatta őt a tagfelvétel lépéseiről és arról, hogy mit jelent ha részjegy-jegyzésként történik a befizetés. A felperes csak utólag állította azt, hogy őt megtévesztették, ugyanakkor több mint két éven át nem foglalkozott azzal, hogy a takarékbetétkönyvébe milyen bejegyzések kerültek, és egyszer sem kért erről tájékoztatást, vagy a takarékbetétkönyv módosítását. Alperes felhívta a figyelmet arra is, hogy felperes

később, 2010. június 7-én újabb takarékbetétkönyvet nyitott 80.000.000,-Ft értékben, melyen ugyanúgy feltüntették a „nagy összegű részjegy” jelzést, és e második alkalommal sem kért felperes magyarázatot a bejegyzésről. A felperes tagfelvételi kérelmét az igazgatóság 2008. december 19-i ülése elfogadta, erre nézve a becsatolt jegyzőkönyv tartalmazta, hogy kik voltak az igazgatóság tagjai és azt is, hogy az ülés határozatképes volt. A napirendek között szerepelt a részjegy-állomány alakulásáról szóló beszámoló, és az előterjesztés egyértelműen megjelölte a felperest az új tagok között. A felperes azon állítását, mely szerint az ott született határozatról értesítést nem kapott, alperesnek adathiány miatt nem állt módjában vitatni. Hangsúlyozta egyúttal, hogy felperesnek az igazgatósági ülésen nem kellett részt vennie. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperes részére teljesített kifizetések jogcíme egyértelműen bizonyítja, hogy a felperes az alperesi takarékszövetkezetnél tagsági jogviszonnyal rendelkezik, ugyanis a kifizetési bizonylatok alapján a felperes részére osztalék került kifizetésre. Utalt továbbá arra, hogy ha a felperes tagsági jogviszonya nem jött volna létre - mert a taggá válás a szövetkezeti törvény és az alapszabály kógens szabályaiba ütköző módon történt -, annak még nem az a következménye, hogy a teljesített vagyoni hozzájárulást takarékbetét-szerződéssé lehet nyilvánítani. A szövetkezeti törvény rendelkezése alapján, ha nem jön létre a tagsági viszony, a teljesített vagyoni hozzájárulás visszajár. Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a felek között szerződés-módosításra közös megegyezéssel került sor akként, hogy valamennyi bejegyzéssel egyidejűleg annak jogcímét egyértelműen megjelölő pénztárbizonylatokkal tájékoztatta a felperest a pénzügyi műveletek mikéntjéről, és azt a felek aláírásukkal meg is erősítették. A felperes azon szándéka, hogy takarékbetétet kíván elhelyezni az alperesi szövetkezetnél, nem bizonyított. Mindebből következik, hogy az állami helytállás a takarékbetétek visszafizetéséért csak akkor áll fenn, ha a felek akarata takarékbetét elhelyezésére irányul. Jelen esetben bizonyítottan a takarékbetéti-okmány elejéről leválasztható névlap- és azonosítási lap tartalmazta a „nagyösszegű részjegy” feliratot, ami ugyanakkor került bejegyzésre, amikor a felperes a vagyoni hozzájárulást befizette.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a perindítás céljából adódóan a kereset arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg; a felek között takarékbetét-szerződés jött létre, és a perbeli takarékbetétkönyvekre felvezetett két sérelmezett szerződési kikötés érvénytelen. A jelen esetben a Pp. 123. §-a szerinti megállapításra irányuló kereseti kérelem előterjesztésének azért van helye, mert csak a keresetben kért, megállapító rendelkezéseket tartalmazó ítélet meghozatala esetén nyílik meg a felperes számára az OBA felé történő betétbiztosítási

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a perbeli szerződés jogi tartalmát helyesen minősítette akként, hogy a felek között a Ptk. 533. § (1) bekezdése szerint takarékbetét-szerződés jött létre, és ebben a tekintetben helyesen értékelte a felek szerződési nyilatkozatait a Ptk. 207. § (1) bekezdésében rögzített szempontok szerint.

Ezzel szemben az alperesre hárult a bizonyítási teher (Pp. 164. § (1) bekezdés), hogy hitelt érdemlő bizonyítékokkal, kétséget kizáró módon igazolja saját álláspontját a részjegy jegyzést illetően. Ennek előfeltétele a felek közötti tagsági jogviszony létrejötte, mellyel kapcsolatban helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy ehhez az Sztv. 43. § (1)-(3) bekezdéseiben részletesen szabályozott konjunktív előfeltételek szükségesek, melyek fennállta a jelen esetben rendelkezésre álló bizonyítékok hiányosságai miatt nem állapítható meg. Lényeges, hogy az alperes maga is úgy nyilatkozott, a tagfelvétellel kapcsolatos iratokat az alperesi szövetkezet irattárában teljes körűen már nem lehetett fellelni. Kifejezett tagfelvételi kérelem, ezt elfogadó igazgatósági határozat és írásbeli tagnyilvántartásba való besorolás (Sztv. 45. § (1) bekezdés) együttes igazoltságának hiányában a felperes (és jogelődje) esetében nem állapítható meg a tagsági jogviszony létrejötte. A tagfelvétel kérdésében ráutaló magatartásra, illetve egyéb hiányos tartalmú közvetett bizonyítékokra hivatkozás nem elegendő a tagsági jogviszony létrejöttének bizonyításához (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) Cgf.II.31.068/207/5. számú határozat). A perben az alperes a felperes tagadásával szemben nem tudta bizonyítani azon állítását, hogy a felperes és jogelődje a szövetkezet tagjává kívánt volna válni és, hogy erre formálisan sor is került.

A tagsági jogviszony létrejöttének hiányában a felperes és jogelődje befizetései nem minősülhetnek részjegy jegyzésnek, ugyanakkor a takarékbetét-szerződések megkötése a perbeli esetben megállapítható, mivel a takarékbetétkönyv okiratok - a két érvénytelen kikötést tartalmazó nyilatkozat figyelmen kívül hagyása esetén - mind alaki, mind pedig tartalmi szempontból mindenben megfelelnek a takarékbetétekről szóló 1989. évi 2. tvr-ben rögzített szabályozásnak.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság mindenben helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése, a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró és írásban fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére. A felperes javára ügyvédi munkadíj címén megítélt másodfokú eljárási költség összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, valamint (5) bekezdés alapján állapította meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket ugyancsak a Pp. 78. § (1) bekezdésére tekintettel az alperesnek kell megfizetnie az állam javára (6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § (2) bekezdés, valamint 15. §

(1) és (3) bekezdések).

Az ítélőtábla az elsőfokú ítélet ellen irányuló alperesi fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

S z e g e d, 2013. december hó 18. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Dobler László sk.
előadó bíró

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
táblabíró